

OPINIA

Dnia 9 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie ułaskawienia szer. rez. R. B., skazanego prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 16 listopada 2018 r., sygn. akt So. 12/18, zmienionym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. akt VI KA 5/19,

**prośbę o ułaskawienie skazanego, wniesioną przez jego syna
M. B., zaopiniował negatywnie.**

UZASADNIENIE

Wojskowy Sąd Okręgowy w Poznaniu, wyrokiem z dnia 16 listopada 2018 r., sygn. akt So. 12/18, uznał oskarżonego mjr. rez. R. B. za winnego tego, że:

1. w lipcu 2012 r., w [...], jako funkcjonariusz publiczny - Szef Wydziału Rekrutacji WKU [...], w związku z pełnioną funkcją publiczną, przyjął od mł. chor. S. M. korzyść majątkową w kwocie 2000 zł w zamian za spowodowanie przyjęcia do zawodowej służby wojskowej D. C. poprzez uzyskanie zaświadczenia o wolnym stanowisku służbowym i możliwości przyjęcia do zawodowej służby wojskowej na wzmiankowanym stanowisku;

2. w pierwszej połowie 2014 r., daty dziennej bliżej nieustalonej, w [...], woj. [...], jako funkcjonariusz publiczny - Szef Wydziału Rekrutacji WKU [...], w związku z pełnioną funkcją publiczną, przyjął od mł. chor. S. M. korzyść majątkową w kwocie 1500 zł w zamian za spowodowanie szybkiego przyjęcia do służby przygotowawczej D. A.;

3. w pierwszej połowie 2014 r., daty dziennej bliżej nieustalonej, w [...] woj. [...], jako funkcjonariusz publiczny - Szef Wydziału Rekrutacji WKU [...], w związku z pełnioną

funkcją publiczną, przyjął od mł. chor. S. M. korzyść majątkową w kwocie 1700 zł w zamian za spowodowanie szybkiego przyjęcia do służby przygotowawczej M. O.;

4. w pierwszej połowie 2014 r., daty dziennej bliżej nieustalonej, w [...], woj.[...], jako funkcjonariusz publiczny - Szef Wydziału Rekrutacji WKU [...], w związku z pełnioną funkcją publiczną, przyjął od mł. chor. S. M. korzyść majątkową w kwocie 1800 zł w zamian za spowodowanie szybkiego przyjęcia do służby przygotowawczej A. B.;

5. w dniu 25 listopada 2016 r., w [...], woj. [...], jako funkcjonariusz publiczny - Szef Wydziału Rekrutacji WKU [...], w związku z pełnioną funkcją publiczną, przyjął od mł. chor. S. M. korzyść majątkową w kwocie 1000 zł w zamian za ponowne szybkie skierowanie na komisję lekarską M. M.

Przyjmując, że każdy z tych czynów stanowi występki z art. 228 § 1 k.k., a czyny z pkt 2, 3, 4 stanowią ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k., wymierzył oskarżonemu za czyny przypisane w pkt. 2, 3 i 4 jedną karę roku pozbawienia wolności oraz jedną grzywnę w liczbie 400 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 zł. Za czyn przypisany w pkt. 1 wymierzył mu karę 9 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w liczbie 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 zł, a za czyn przypisany w pkt. 5 karę 9 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w liczbie 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 zł.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł przepadek uzyskanych korzyści majątkowych w kwotach wskazanych w opisach przypisanych oskarżonemu czynów, a na podstawie art. 43b k.k. orzekł środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości, poprzez odczytanie jego sentencji w zakresie odnoszącym się do tego oskarżonego, na zbiórce kadry Wojskowej Komendy Uzupełnień w [...].

Orzekł karę łączną roku pozbawienia wolności, a jej wykonanie warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby 3 lat. Orzekł też łączną grzywnę w wysokości 600 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 zł. Na jej poczet zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w sprawie, uznając grzywnę za wykonaną w wysokości 4 stawek dziennych.

Sąd Najwyższy, orzekając na skutek apelacji prokuratora, wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. akt VI KA 5/19, zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że na podstawie art. 327 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego mjr. rez. R. B. w związku ze skazaniem za każde przypisane mu przestępstwo środek karny w postaci degradacji.

Prośbę o ułaskawienie skazanego wniósł M. B. – syn skazanego. Wnioskując o ułaskawienie i darowanie kary orzeczonej wyrokiem, który w jego ocenie jest dla skazanego krzywdzący, gdyż wymierzono nim karę za czyny, których skazany „*de facto* nie popełnił”, M. B. w sposób szczególny odniósł się do orzeczonego wobec jego ojca środka karnego w postaci degradacji. W uzasadnieniu swojej prośby wnioskodawca powołał się na stan zdrowia skazanego. Podniósł, że R. B. przebył ostry zawał serca, został też zaliczony do osób niepełnosprawnych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Wnioskodawca powołał się również na swoją sytuację zdrowotną i majątkową, podnosząc, że na skutek wypadku drogowego od 2013 r. jest osobą niepełnosprawną, pobiera rentę, której wysokość nie pozwala mu na spłatę rat kredytu hipotecznego.

W ocenie Sądu Najwyższego brak jest podstaw do pozytywnego zaopiniowania ponownej prośby o ułaskawienie skazanego. Poprzednia prośba, złożona przez skazanego osobiście, została przez Sąd Najwyższy w dniu 1 grudnia 2022 r. zaopiniowana negatywnie (I KO 88/22).

Zgodnie z art. 563 k.p.k., rozpoznając prośbę o ułaskawienie sąd w szczególności ma na względzie zachowanie się skazanego po wydaniu wyroku, rozmiary wykonanej już kary, stan zdrowia skazanego i jego warunki rodzinne, naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem, a przede wszystkim szczególne wydarzenia, jakie nastąpiły po wydaniu wyroku.

Patrząc z tej perspektywy na sytuację skazanego, stwierdzić trzeba, iż bez znaczenia dla kierunku opiniowania złożonej prośby pozostają zawarte w jej uzasadnieniu wywody dotyczące słuszności skazania R. B. za przypisane mu przestępstwa, w tym również słuszności orzeczonego w stosunku do niego środka karnego w postaci degradacji. Związane z tym kwestie były przedmiotem ustaleń i rozstrzygnięć orzekających w sprawie skazanego sądów i w postępowaniu ułaskawieniowym nie mogą być one kwestionowane.

Co zaś się tyczy okoliczności, które w myśl art. 563 k.p.k. mogą przemawiać za pozytywnym zaopiniowaniem prośby o ułaskawienie, stwierdzić trzeba, że występujący z taką prośbą, nie wykazał, aby po wydaniu wyroku i po negatywnym zaopiniowaniu poprzedniej prośby o ułaskawienie R. B., nastąpiły tego rodzaju szczególne wydarzenia, które przemawiałyby za darowaniem mu chociażby orzeczonego środka karnego.

Prawdą jest, że po wydaniu wyroku stan zdrowia skazanego uległ istotnemu pogorszeniu i możliwość skorzystania z wojskowego świadczenia emerytalnego znacząco polepszyłaby jego sytuację materialną. To, że skazany z tej możliwości nie może skorzystać i musi się mierzyć z problemami życia codziennego, choć z pewnością trudnymi, lecz doświadczanymi przez wiele osób, stanowi naturalną konsekwencję popełnienia przestępstw, za które został skazany. Nie można również uznać, aby orzeczony środek karny ze względów rodzinnych powodował dla skazanego uciążliwość, którą ze względów humanitarnych trudno byłoby zaakceptować. W tym zakresie podnoszone w prośbie o ułaskawienie względy nie odnoszą się dostarczania środków utrzymania osobom pozostającym na utrzymaniu skazanego, ale udzielania pomocy niepełnosprawnemu dorosłemu synowi, korzystającemu ze świadczenia rentowego, w spłacie kredytu hipotecznego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy zaopiniował prośbę skazanego negatywnie.

[PGW]

[ms]